

Tutkijat ja ORCID

- Mitä hyötyjä tutkijalle on ORCID-tunnisteen julkisena (avoimena) olemisesta verrattuna suljettuun?
- Voiko tutkija hakea itselleen monta tunnusta eri sähköpostiosoitteisiin?
- Voiko ORCID-tunnus on pakollinen esim. organisaation rahanjaossa?
- Voiko tutkija vaihtaa ORCID-tunnisteeseensa kotiorganisaation sitä mukaa, kun hän vaihtaa organisaatiota/työpaikkaa?
- Voiko tutkijalla on ORCID-tunnisteessa monta kotiorganisaatiota esim. yksi kotimainen ja yksi ulkomainen organisaatio?
- Onko mahdollista käyttää ORCIDia taiteilijoiden ansioiden keräämiseen?
- Tarkoittaako tutkijan rekisteröityminen kotiorganisaatioon ORCID-tunnisteen yhteydessä sitä, että tutkija ilmoittaa työpaikkansa nimen sen vapaasti kirjoittamalla (ei valikosta valitsemalla) ja merkitsemällä ORCID-tunnisteensa kaikille julkiseksi?
- Onko olemassa demoa, jossa tunnisteen tekemistä voisi kokeilla ja harjoitella? En itse ole tutkija, joten mitään oikeata ORCID-tunnistetta linkityksineen en voi tehdä.
- Mitä kotiorganisaation rekisteröityminen eroaa siitä tapauksessa, että tutkijan kotiorganisaatio on konsortion jäsen?
- Kuinka mahdollistuisi se, että ORCID-tunnisteen haltija antaisi esim. Scopukselle tai WOS:lle luvan tuoda tarjolle tutkijalle tutkijan omia julkaisuja sitä mukaa, kun ne ilmestyvät?
- Voiko ORCID-tunnisteen lähettää ja linkittää toisiin tietokantoihin (esim. Web of Science tai Scopus) niin, että se kiinnittyisi ko. tietokannoissa olevien julkaisujen viitetietoihin?
- Mistä tietokannoista ORCIDiin voi poimia julkaisuja?
- Voiko tutkija käydä <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/> -tietokannasta ORCID-palvelun kautta poimimassa omia julkaisujaan? Europe PubMed Central -kannasta se onnistui.
- Mitä, jos olen huomenna vaihtanut sukunimeni, saan organisaatiosta uuden sähköpostiosoitteen uudella sukunimelläni ja haen järjestelmästä uuden ORCID-tunnisteen. Onnistuuko tällainen?
- Tutkijalla on vain yksi ORCID-tunniste ja hän on kytkenyt sen työsuhteittensa perusteella sekä yliopistoon että sairaalaan. Miten tällaisessa tilanteessa tutkijalle kirjautuvat vain sairaalan affiliaatiolle kuuluvat julkaisut eikä ORCID-tunnisteen mukaan myös yliopiston?
- Törmäsin ORCID-tunnisteeseeni. Mistä tiedän onko tunnus minun vai ei? Vaihdoin työpaikkaa ja ehkä olin luonut aivan perustiedot aikaisemmin. Mitä minun kannattaisi tehdä, vai onko tällä mitään väliä? Pystyykö tunnisteen poistamaan tms.?

Mitä hyötyjä tutkijalle on ORCID-tunnisteen julkisena (avoimena) olemisesta verrattuna suljettuun?

Itse tunniste (henkilön nimi ja numerosarja) on aina julkinen. Tutkija voi kuitenkin säätää esim. julkaisu-, koulutus- ja affiliaatitietojensa julkisuutta. Tällöin tiedot ovat helposti luettavissa ja hyödynnettävissä muissa järjestelmissä.

Mikä olisi hyöty siitä, että tiedot olisivat suljettuja? Mahdollista on myös rajata näkyvyyttä siten, että tiedot ovat luettavissa vain tiettyihin tutkijan valitsemiin palveluihin.

Voiko tutkija hakea itselleen monta tunnusta eri sähköpostiosoitteisiin?

Kyllä voi.

Voiko ORCID-tunnus on pakollinen esim. organisaation rahanjaossa?

Henkilötietolain kannalta tämä on ongelmallista, sillä tällöin organisaatio velvoittaa työntekijänsä luovuttamaan tietoja EU:n ulkopuolelle. Tähän ei tosin ole saatua lakimiehiltä ihan yksiselitteistä tulkintaa.

Voiko tutkija vaihtaa ORCID-tunnisteeseensa kotiorganisaation sitä mukaa, kun hän vaihtaa organisaatiota/työpaikkaa?

Kyllä voi. Joissakin tutkimustietojärjestelmissä (esim. Pure) on sellainen toiminnallisuus, että organisaatio voi tutkijan luvalla automaattisesti päivittää organisaation tutkijan ORCID-profiiliin.

Voiko tutkijalla on ORCID-tunnisteessa monta kotiorganisaatiota esim. yksi kotimainen ja yksi ulkomainen organisaatio?

Voi olla useita.

Onko mahdollista käyttää ORCIDia taiteilijoiden ansioiden keräämiseen?

Tutkija voi viedä ORCID-profiiliinsa myös taidealan tuotoksia (kohta "artistic/performance"). Korkeakoulun omassa järjestelmässä ORCID-tunnisteen voi liittää myös taiteilijoiden ansioihin ja jos näitä joskus mahdollisesti kerätään valtakunnalliselle tasolle, ORCID-tunnisteen olemassaolo helpottaisi tietojen siirtoa ja näkyvyyttä.

Tarkoittaako tutkijan rekisteröityminen kotiorganisaatioon ORCID-tunnisteen yhteydessä sitä, että tutkija ilmoittaa työpaikkansa nimen sen vapaasti kirjoittamalla (ei valikosta valitsemalla) ja merkitsemällä ORCID-tunnisteensa kaikille julkiseksi?

Kyllä.

Onko olemassa demoa, jossa tunnisteen tekemistä voisi kokeilla ja harjoitella? En itse ole tutkija, joten mitään oikeata ORCID-tunnistetta linkityksineen en voi tehdä.

ORCIDin Sandboxia voi käyttää tähän tarkoitukseen. Eli jos haluaa vain näyttää, miten ORCIDin oma sivusto ja palvelu toimii, niin Sandboxiin voi tehdä demotunnuksia. Sandbox löytyy täältä: <https://sandbox.orcid.org/signin>

Demo-tunnuksen voi luoda, kun sähköpostiosoitteena käyttää mailinator.com -osoitteita: <https://mailinator.com>

Mitään henkilökohtaisia tietoja tuonne ei kannata laittaa, koska periaatteessa kuka vain saattaa päästä tiliin käsiksi. Tämä on tarkoitettu vain demoilu- ja testailuympäristöksi, jonka tietoturva ei tietenkään ole samaa tasoa tuotannon kanssa.

Mitä kotiorganisaation rekisteröityminen eroaa siitä tapauksessa, että tutkijan kotiorganisaatio on konsortion jäsen?

Kotiorganisaation merkitsemiseen se ei varsinaisesti vaikuta, mutta tutkija voi asetuksillaan antaa luvan ORCID-profiilinsa tietojen automaattisesti siirtyä jäsenorganisaation järjestelmään. Tämä edellyttää, että organisaatio on ottanut rajapinnan käyttöön ja järjestelmä pystyy vastaanottamaan tietoja.

Kuinka mahdollistuisi se, että ORCID-tunnisteen haltija antaisi esim. Scopukselle tai WOS:lle luvan tuoda tarjolle tutkijalle tutkijan omia julkaisuja sitä mukaa, kun ne ilmestyvät?

ORCID ei vielä mahdollista tietojen automaattista siirtoa WoS:sta ja Scopuksesta, mutta Scopuksesta tutkija voi ORCID-palvelussa itse helposti poimia julkaisunsa. Sen sijaan CrossRefissä tutkija voi käydä antamassa luvan julkaisutietojen siirtymiseen automaattisesti heti, kun julkaisu ilmestyy CrossRefiin. Tämä edellyttää tosin, että julkaisun viitetiedoissa on tutkijan ORCID-tunniste. CrossRef on siinä mielessä myös käyttökelpoisempi, että sinne julkaisujen tiedot päivittyvät nopeammin kuin WoSiin ja Scopukseen.

Voiko ORCID-tunnisteen lähettää ja linkittää toisiin tietokantoihin (esim. Web of Science tai Scopus) niin, että se kiinnittyisi ko. tietokannoissa olevien julkaisujen viitetietoihin?

Tutkija voi liittää ORCID-tunnisteensa WoSin ResearcherID-tunnisteeseen ja ScopusAuthorID-tunnisteeseen. Ainakin Scopukseen ORCID siirtyy.

Mistä tietokannoista ORCIDiin voi poimia julkaisuja?

Airiti, Australian National Data Service (ANDS) Registry, CrossRef Metadata Search, DataCite, Europe PubMed Central, ISNI2ORCID search and link, MLA International Bibliography, Redalyc, ResearcherID, Scopus to ORCID.

Voiko tutkija käydä <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/> -tietokannasta ORCID-palvelun kautta poimimassa omia julkaisujaan? Europe PubMed Central -kannasta se onnistui.

Ainakaan ORCIDin sivuilla ei ole tietoa muuta kuin Europe PubMed Centralin osalta, joten todennäköisesti ei.

Mitä, jos olen huomenna vaihtanut sukunimeni, saan organisaatiosta uuden sähköpostiosoitteen uudella sukunimelläni ja haen järjestelmästä uuden ORCID-tunnisteen. Onnistuuko tällainen?

ORCID-tunnuksia voi tosiaan tehdä useita, jos henkilöllä on useita sähköpostiosoitteita. Lähtökohtana kuitenkin on, että on tutkijan oma etu, että ORCID-tunnuksia on vain yksi.

Tutkijalla on vain yksi ORCID-tunniste ja hän on kytkenyt sen työsuhteittensa perusteella sekä yliopistoon että sairaalaan. Miten tällaisessa tilanteessa tutkijalle kirjautuvat vain sairaalan affiliaatiolle kuuluvat julkaisut eikä ORCID-tunnisteen mukaan myös yliopiston?

Tutkija voi kytkeä ORCIDin julkaisuun esimerkiksi käsikirjoituksen lähettämisen vaiheessa. Tällöin viitetietokannoissa tutkijaan ja tämän ORCIDiin kytkeytyvät julkaisuun merkityt affiliaatiot. ORCID-palvelussa ei kuitenkaan yksittäisiin julkaisuihin ole ainakaan toistaiseksi liitetty affiliaatitietoja. ORCIDin sisältämät viitetiedot ovat muutenkin toistaiseksi melko vajavaiset, joten ne eivät vielä oikein sovellu täydellisten julkaisutietojen hakemiseen. Sen sijaan ORCIDilla kannattaa hakea tutkijan julkaisuja muista tietokannoista (WoS, Scopus, CrossRef), joissa viitetiedot ovat täydellisemmät.

ORCID-palvelun sisältämiä tietoja pääsee helposti selailemaan hakemalla <https://orcid.org/> -sivustolla jonkun tutkijan nimellä tms. Useimmat tiedoista ovat julkisia. Ks. esim. <http://orcid.org/0000-0002-9234-9810>

Törmäsin ORCID-tunnisteeseen. Mistä tiedän onko tunnus minun vai ei? Vaihdoin työpaikkaa ja ehkä olin luonut aivan perustiedot aikaisemmin. Mitä minun kannattaisi tehdä, vai onko tällä mitään väliä? Pystyykö tunnisteiden poistamaan tms.?

Jos sähköpostiosoite on vielä käytössä, voi tunnuksen olemassaolon tarkistaa ORCID-kirjautumisessa "forgot your password"-illa. Ellei ole, niin täytynee ottaa yhteyttä ORCIDiin. Täältä voi löytyä jotain apua:

<http://support.orcid.org/knowledgebase/articles/148970-closing-an-orcid-account>

Toisaalta jos ei vanhaa ORCID-tunnistetta ole juurikaan käytetty, tuskin tässä tapauksessa on suurta vahinkoa uuden luomisesta.